

Posudek oponenta diplomové práce
1.lékařská fakulta Universita Karlova, obor ergoterapie

Jméno studenta: Veronika Vachová

Název diplomové práce: Únava u lidí s roztroušenou sklerózou mozkomíšní, možnosti zvládnání únavy z hlediska ergoterapie. Přístupy pro efektivní využití energie.

Cílem diplomové práce Veroniky Vachové bylo nalézt základní principy zvládnání únavy u klientů s roztroušenou sklerózou (dále jen RS).

Autorka v úvodu popisuje, jak je únava velmi limitujícím fenoménem pro osoby s RS, a to ve všech činnostech. Dále stručně nastiňuje členění kapitol.

Teoretická část nás seznamuje s onemocněním RS (epidemiologií a klinickými příznaky), přičemž nejvíce pozornosti věnuje únavě. Na základě osmi neinvazivních technik pro zvládnání únavy, které doporučují ergoterapeuté (Forwell, 2003) studentka vytvořila deset základních principů pro zvládnání únavy z hlediska ergoterapie. Jedná se o: 1. získání údajů o únavě, 2. stanovení priorit, 3. vyvážení aktivit a odpočinku během dne, 4. stanovení vhodného harmonogramu odpočinku, 5. vhodná úprava bytu a pracovní plochy, 6. správná organizace věcí v bytě, 7. pomůcky pro zjednodušení ADL, 8. změny v každodenních aktivitách, 9. přizpůsobení aktivity aktuálního stavu klienta, 10. požádání o pomoc. Každý z těchto bodů dále podrobněji rozebírá.

Praktická část se skládá ze čtyř kazuistik klientek s RS. Nikde jsem nenašla jaké bylo kritérium pro výběr klientek pro uvedení v této DP. Není zde ani uvedeno, jakým způsobem se s nimi seznámila. V závěru se pouze zmiňuje o tom, že jsou z unie Roska. S klientkami pracovala po dobu pěti týdnů, ale neuvádí frekvenci setkání ani jeho délku.

Vlastní kazuistiky neodpovídají úrovni práci studentky III. ročníku ergoterapie. Na jejich základě se domnívám, že studentka nedokáže klienty dostatečně vyšetřit. ADL položky jsou popsány pouze velmi povrchně. Používá se v nich velmi nepřesná terminologie. Více se věnuje popisu jemné motoriky u DKK než HKK. Vyjadřuje se pouze k čítí na DKK, k čítí na HKK se nevyjadřuje vůbec.

Naopak stanovení silných a slabých stránek, krátkodobého a dlouhodobého plánu a vyhodnocení vytvořeného formuláře jsou popsány velmi zdařile. Závěr každé kazuistiky obsahuje popis toho, jak informace z formuláře použila pro terapii a jak to ovlivnilo celkový vývoj terapie včetně hypotéz, proč se některé navrhované změny nepodařilo zařadit do běžného života klientek.

V diskuzi a závěru se zmiňuje, v čem spočívá přínos její práce. Až zde se dozvídáme, že základní principy pro zvládnání únavy stanovila studentka sama. Stejně tak se dozvídáme, jakým způsobem byly použity formuláře. Je to popis metod práce s klientkami, který jsem na začátku praktické části postrádala.

V celé práci je použita jednoduchá grafika. Je bez zbytečných gramatických chyb a pouze s malým množstvím překlepů. Informace čerpala z dostatečného množství zdrojů a to i zahraničních. Citace používá většinou správným způsobem, na několika místech jsou pouze nejednotné.

Otázky pro diskusi:

- **V abstraktu uvádíte, že by tato práce měla sloužit nejen ergoterapeutům, ale i osobám s RS. Jak by měli osoby s RS pracovat s touto prací?**
- **Jak byste vysvětlila termín jemná motorika u DKK?**
- **Z jakého důvodu jste ve formuláři zvolila čas zaznamenávání od 6 do 24 hodin?**
- **Odkud jste čerpala rozměry uvedené na str.16-18?**

- Pod termínem „psaní rukou“ myslíte grafomotoriku?
- Proč v kazuistikách v hodnocení pADL uvádíte, že „v kuchyni se klientka pohybuje jistě a je plně samostatná bez používání jakýchkoliv kompenzačních pomůcek“ a vůbec se nezmiňujete o sebesycení?
- Proč v kazuistice III. a IV. píšete, že „klientka používá proti úniku moči inkontinenční vložky,“ když udáváte, že je klientka sama schopná dojít na WC a o inkontinenci se nezmiňujete?

Závěr: Studentka si pro svoji práci vybrala velmi zajímavé téma, které je pro ergoterapeuty velmi aktuální. Stanovila deset základních principů pro zvládání únavy a vytvořila formulář pro efektivní sběr dat o únavě u konkrétního klienta. Domnívám se, že je velká škoda, že se tyto skutečnosti čtenář dozví až na konci této práce.

Práce obsahuje všechny potřebné kritéria k tomu aby mohla být přijatá k obhajobě.

Navrhuji klasifikovat známkou dobře, při dobré obhajobě lze hodnotit o stupeň lépe.

V Praze dne 30.8.2007

posudek zpracovala Bc. Zuzana Rodová

